

QILA DAVRASIDA

№ 9
(459)
2021-yil
4-mart
payshanba

www.od-press.uz

Ijtimoiy-siyosiy, ma'naviy-ma'rifiy gazeta

Gazeta 2012-yil may oyidan chiqa boshlagan.

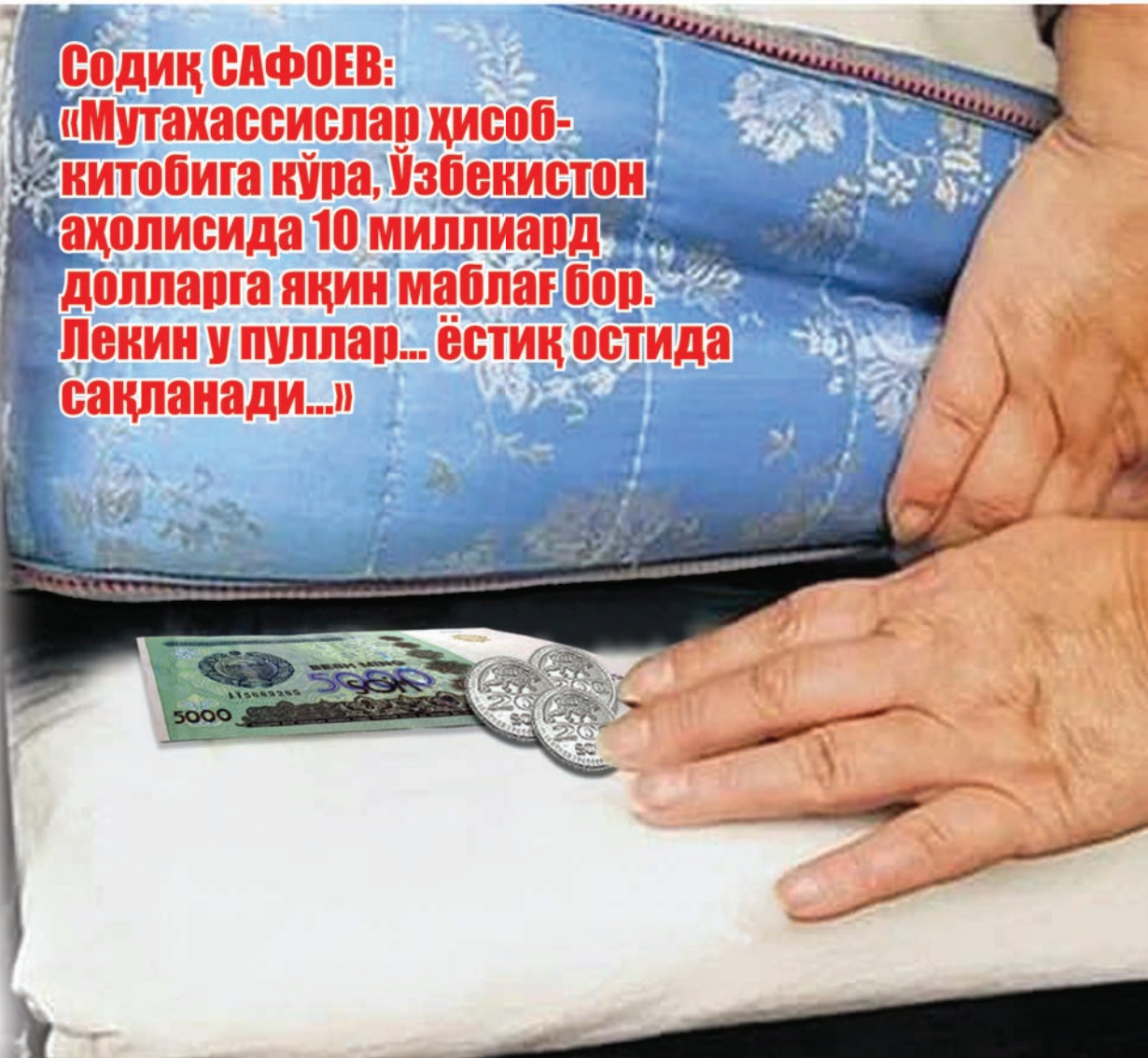

ХИТОЙЧА ДИПЛОМАТИЯ ВА «ЮМШОҚ КУЧ»

ДУНЁДА ҚУДРАТИ ТОБОРА ОРТИБ БОРАЁТГАН ДАВЛАТНИНГ ГЛОБАЛ МИССИЯСИ НИМАДА? 6-бет

**Содиқ САФОЕВ:
«Мутахассислар ҳисоб-китобига кўра, Ўзбекистон аҳолисида 10 миллиард долларга яқин маблағ бор. Лекин у пуллар... ёстиқ остида сақланади...»**

ЁСТИҚ ТИНЧ ВА ПАЛЛОСНИ ТИНЧ ҚЎЯЙЛИК !

Бекор ётган 10 миллиард долларни аслида нималарга тикиш ҳақида ўйлаб кўрдингизми?

Мана бир неча кундики ижтимоий тармоқларда, турли оммавий ахборот воситаларида Олий Мажлис Сенати раиси биринчи ўринбосари Содиқ Сафоевнинг ўз интервьюсида берган қизиқ баёноти кенг муҳокама қилинмоқда. Сенаторнинг айтишича, «Мутахассислар ҳисоб-китобига кўра, Ўзбекистон аҳолисида 10 миллиард долларга яқин маблағ бор. Лекин у пуллар ишлаб чиқаришга эмас, уй-жой ва тўйхоналарга сарфланади ёки ёстиқ остида сақланади...»

Биринчи муовин бўлган сенатор яна «Ундан кўра, мақсадли сарфланса

эди, четдан инвестиция кутишга ҳам ҳожат қолмасди», деб қўшимча қилди Kup.uz интернет нашри эълон қилган интервьюда.

Аввало, шуни айтиш керакки, бирининг пулини санашни ижобий аломатлар сирасига қўшиб бўлмайди. Қанча бўлса – ўзига, баракасини берсин.

Ёстиқ остида сақлаш-сақламасликка келсак, бу энди жуда кенг масала.

Аввало, ёстиқ остига жойлашга ҳожат қолдирмаслик чораларини мулоҳаза қилиб кўрган маъқул.

Арконни узунроқ ташлаймиз. Пулни қаерда сақлаш керак, деган саволнинг ўзи аслида қувончли масала. Бир-икки

сўм жамғариб қўйгандирмизки, сақлаш ҳақида ўйлаймиз. Демак, кимдир-бошқага нисбатан бадавлатроқмиз. Шунинг ўзи қувонч учун асос.

Лекин моҳиятан ижобий бўлган бу масала бизнинг Ўзбекистонимизда нечुकдир кишини хавотирли ўйларга солади. Кўпайтириш ҳақида гапирмаймиз. Жамғариб қўйганимизни кадр-сизланишдан (инфляция таъсиридан) сақлаш заруратининг ўзи уни бирор ишга тикиш ё фойза ставкаси тузукроқ бўлган банкда депозит очишни тақозо қилади.

Казино, тотализатор, хўроз уриштириш каби криминал ё таваккал ара-

лашиши мумкин бўлган соҳаларни ўз-ўзидан санокдан чиқарамиз. Банк, биржа ва ёстиқ қолади. Одатан учинчисини танлаймиз. Чунки, ётган жойида кўпаймаса ҳам, у кўзимизга энг ишончли бўлиб кўринади.

Нима учун шундай?

Биринчидан, очик тан олиш керак, биз банкларга ишонмай қўйганмиз. Ўтган асрнинг 90-йилларида одамлар йиллаб йикқан жамғармасини бир лаҳзада йўқотгани сабоқнинг боши бўлди. Кейинчалик банкка қўйган пулини ололмасдан сарсон бўлганлар бизга кўп нарсани ўргатди, машина ёки уй олиб берадиган ҳар хил воситачи ташкилотлар ва молиявий пирамидаларнинг нағмасига ўйнадик. Бора-бора депозит фойза ставкалари фойда келтириш ўрнига инфляциянинг зарарини аранг компенсация қиладиган бўлиб қолди.

Содиқ Сафоев тўғри танбех берапти. «Банкларимиз, афсуски, мижоз учун курашаётгани йўқ. Тафовутни кўрсатдики, банклар қачон мижоз учун курашса, унинг учун рақобат қилса, ўшанда ривожланади. Агар у фақатгина берилган маблағларни сақлаб ўтириш билан кифояланса, иқтисодиётда уларнинг роли камаяди».

(Давоми 3-бетда)

БАХТИЁР АЁЛНИНГ

ЧИН БАХТИ

Аёл оилада турмушнинг асосий тиргаги. Оиланинг ҳар бир аъзоси учун меҳрибон ва мушфиқ аёллар жамият тараққиёти ва фаровонлиги учун ҳам жуда муҳим шахс. Ўз оиласида бир гала фарзандлар парвариши, таълим-тарбиясидан ортиб, жамиятда ҳам катта ва залворли вазифаларни зиммасига олган, уни шараф билан уддалаб келаётган фидойи аёллар замонамизнинг чинакам қахрамонлари десак, муболаға бўлмайди.

Бугун халқ таълимида асосан аёллар хизмат қилаётгани баъзан турли мулоҳазаларга сабаб бўлади. Мактабларга қаттиққўл ва талабчан эркак ўқитувчилар зарурлиги ҳақида бот-бот гапирилади. Бу гаплар ҳам беҳуда эмас, лекин таълим-тарбияда аёлларнинг ўрни, улар меҳнатининг салмоғи инкор қилиб бўлмас даражада бекиёс эканини ҳам эсдан чиқармаслик керак.

Тажрибали устозлардан бири, жамоадошлари орасида катта ҳурмат-эҳтиромга муносиб кўрилган аёл — Муҳаббат Ғозиевнинг педагогик фаолият бошлаганига ярим асрдан ошган. Муҳаббат опанинг йиллар давомида тўплаган тажрибаси нафақат ўқувчиларга намунали таълим беришда, балки таълим-тарбия соҳасига эндигина қадам қўйган ёш педагоглар учун ҳам ўзи хос бир мактаб вазифасини ўтай

олади. Опанинг ҳаётининг тажрибаси ҳам барчага ўрнак, десак янглишмаймиз. Турмушнинг паст-баландларида, ҳаётнинг яхши-ёмон кунларида опа доимо ҳамкасбларига яқин кўмакчи ва маслаҳатгўй бўлиб келади. Ўқувчига худди ўз фарзандидай меҳр бера олган педагог учун ўқувчилар ҳам меҳрибон онасига қарагандай муносабат кўрсатади. Таълим-тарбияни бу тарзда оналик меҳри билан уйғун олиб бориш меҳридарё аёлнинг асосий ютуғидир.

Мамлакат Ҳайитметова узок йиллар давомида халқ таълими тизимида фаолият кўрсатиб келаётган тажрибали устоз. Қирқ йилдан ортиқ давр ичида ўқувчиларга рус тили ва адабиёти фанидан дарс бериб келади. Шунингдек, касабга уюшмаси раиси сифатида жамоадаги меҳнат муносабатларига тўла риоя қилиниши, бирдамлик ва тотувликнинг барқарор бўлиши, ўз навбатида самарали меҳнат қилаётган жамоадошлар хизматини кадрлаш намунасини кўрсатишда ҳам фидойи инсонлардан ҳисобланади. Ҳамкасблари ва шогирдлари орасида ҳурмат-эҳтиромга эга эканини ҳис қилиб яшаш инсонга ҳамиша ўзгача қуч-ғайрат бағишлаб туради.

– Бундай тажрибали устозлар билан бир сафда, елкама-елка туриб хизмат қилиб келаётганимиздан мамнунмиз, – дейди Тошкент туманидаги 18-мактабнинг директор ўринбосари Зокир Рафиқов. – Жамоамизда меҳнат қилаётганларнинг кўпчилиги аёллар. Улар орасида

Ҳафта иқтибоси

«ЯХШИ» ВА «ЁМОН» ОДАМНИНГ ФАРҚИ

Шароф БОШБЕКОВ,
драматург:

Бир қарашда, «Бахт тилайман» деган калима жуда жўн, салмоғи йўқ жумладай туюлади. Сўзлашув тилимизда бунга ҳеч бир маъно юкламай, шунчаки гапиришга ўрганганмиз. Чуқурроқ ўйлаб қарасак-чи?

Дунёда яхши ё ёмон одам бўлмайди, бахтли ва бахтсиз одам бўлади. Бахтли одам турмуш икир-чикирларидан, ҳар хил минғир-минғир, шивир-шивирлардан олис бўлади. Ўзи ҳақидаги ноўрин гапларга ҳам парво қилмайди. Ўша гап-сўзлар унинг бахти олдида нақадар майда, нақадар арзимас бўлиб туюлади. Бахтли одам бировга ёмонлик қила олмайди. Шунинг учун биз уни «яхши одам» деймиз. Ҳаётининг энг бахтли дамларини эсланг. Никоҳ кунининг ёки фарзанд кўрган пайтинингизда қўшнингизнинг ёки ҳамкасбинингизнинг сиз ҳақинингиздаги фисқу-фужур гаплари қулоғингизга қирадилми? Йўқ. Чунки, сиз бахтлисиз!

Бахтсиз одам аламзада бўлади. Дунё кўзига рангсиз, одамлар эса ўзига ўхшаган бахтиқаро бўлиб кўринади. Кўрселик, дилзорлик бахтсиз одамнинг доимий йўлдоши бўлади. Унга ҳамма душман, уни ҳамма кўролмайдигандай туюлаверади. Ундайларни биз «ёмон одам» деймиз. Майли, улар ҳам бахтли бўлишсин...

умрини халқ таълимига бағишлаган, узок йиллар давомида сабоқ бериб келаётган тажрибали, ёши улуг устозлар бор. Уларнинг ҳаётининг тажрибаси, фаолиятидаги малакаси ёш педагоглар учун намуна бўлиб келяпти. Олий ўқув юртини тугатиб, қўлига етуклик гувоҳномасини олиб келган ёш мутахассисларни ёши катта, тажрибали педагогларга бириктириб қўйганмиз. Аёллар ўқувчиларга она, касбдошларига маслаҳатгўй опа сифатида фаолият юритишади. Аёллардаги бундай фазилатлар иш фаолиятимизда яхши самара берапти.

– Менимча, ҳар бир инсон шахсий намуна кўрсатиш билан бошқаларга катта ёрдам бера олади, – дейди Юлдуз Абдувалиева. – Аёлнинг бошқаларга ўрнак бўлишини мен жамоамиз раҳбари Шоҳида Йўлдошева тимсолида кўраман. Шоҳида Бахтиёровна жамоада ўз ишига масъулиятли педагог бўлиши билан бирга, ҳамма билан ўзаро самимий муносабатда бўлувчи раҳбар. «Шухрат» медали соҳиби, Халқ маорифи аълочиси бўлса-да, ўз устида ишлаш ва изланишдан ҳеч чарчамайди. Раҳбардаги ғайрат-шижоат жамоага ҳам катта ижобий таъсир кўрсатмай қўймайди. Раҳбардан ўрнак олган ўқитувчиларимиз ўзлари ҳаракат қилиб, малака ва илмий-услубий салоҳиятларини оширишга интилишапти.

– Аёлнинг оиладаги ўрни ва жамиятдаги мавқеи бир-бирига мутаносиб бўлиши керак, – дейди Дилдора Нигматуллаева. – Ҳар бир аёл ўз оиласида ота-онасидан кўриб-эшитиб ўрганган тарбияси, ахлоқи ва билим-савияси билан жамиятга кириб боради. Агар

аёл киши оилада етарлича кадрланмаса, меҳр, эътибор кўрмаса, ундаги бундай ички руҳий ҳолат жамиятда эгаллаб турган вазифасига, иш фаолиятига албатта таъсир кўрсатади. Мен меҳнат қилаётган жамоада барча аёллар ўз оиласидан кўнгли тўқ, фарзандларидан тиниб-тинчиган аёллар. Менимча, аёл кишининг бемалол ишлаши учун бу жуда зарур ва муҳим хусусият. Ҳар бир аёл аввало оиласида ўз бахтини топган бўлса, жамиятда аёллар ва фарзандлар билан боғлиқ муаммолар келиб чиқиши кескин камаяди. Аёлнинг нималарга қодирлиги, оила ва жамият учун қанчалик муҳим шахслиги ана шунда кўринади.

Биргина болани таълим-тарбия қилиш, уни баркамол инсон даражасига етказиш мураккаб ва нозик бир юмуш. Уни муваффақият билан уддалаш ҳар кимнинг ҳам қўлидан келавермайди. Шунингдек, бу фаолиятни аёлларсиз тасаввур қилиш ҳам амри маҳол. Тошкент туманидаги 18-мактабда узок йиллардан бери хизмат қилиб келаётган Муҳаббат Ғозиева, Мамлакат Ҳайитметова, Дилфуза Мирдадаева каби тажрибали аёллар ҳамда уларнинг издошлари Шоҳида Йўлдошева, Дилдора Нигматуллаева, Юлдуз Абдувалиева каби фидойи аёлларнинг самарали меҳнати кўпчиликка ўрнак бўла олади.

Ҳеч қачон бирон эътибор ё эътироф кутмасдан, оиладаги, жамиятдаги ишини ўзининг виждоний бурчи деб биладиган аёллар борлигидан ҳар қанча фахрланса арзийди.

Сожида ЮЛДАШЕВА,
ўқитувчи

ИСТЕЪМОЛ КАЙФИЯТИ ИНДЕКСИ 24,2 НИ ТАШКИЛ ЭТДИ

Истеъмол талаби ва кутилмаларини миқдорий ва сифат жиҳатдан баҳолаш ҳамда харид ва жамғаришга бўлган мойиллигини кузатиб бориш мақсадида аҳолининг истеъмол кайфияти индекси ҳисоблаб чиқилди.

Сўровлар республиканинг барча ҳудудларида турли соҳа вакиллари қамраб олган ҳолда Марказий банк телеграм канали орқали онлайн ҳамда жойларда юзма-юз интервьюлар

ўтказиш орқали амалга оширилди. Сўровда жами 5717 та респондентлар иштирок этди.

Индекс кўрсаткичи +100 га яқинлашгани сари истеъмол кайфиятидаги ижобийликни ифода этиб, аҳолида келгусида иқтисодий вазиятнинг яхшиланиши бўйича кутилмаларнинг шаклланишини билдиради.

Истеъмол кайфияти индекси — аҳолининг келгуси 12 ой учун даромадлари, харажатлари, жамғармалари

ҳамда кредитга бўлган талаби бўйича кутилмалари баҳолаб, респондентларнинг тегишли саволларга «сезиларли даражада камаяди», «бироз камаяди», «ўзгаришсиз қолади», «бироз кўпаяди» ва «сезиларли даражада кўпаяди» деган жавобларига сифат нуқтаи назаридан вазн бериш орқали ҳисобланган.

2020 йилнинг IV чорак якунлари бўйича келгуси 12 ой учун

истеъмол кайфияти индекси ижобий 24,2 ни ташкил этди.

Индекс таркибида келгуси

12 ойда харажатлар ўсишининг кутилиши энг юқори кўрсаткич — 45,7 ташкил қилган бўлса, даромадлар ўсиши ва кредитлар миқдори ортишининг кутилиши мос равишда 26,5 ва 28,4 тенг бўлди. Бу кўрсаткичлар, сўровда иштирок этган респондентларда харажат қилишга мойиллигининг юқорилиги, олинадиган даромадлар бўйича ижобий ўзгаришларнинг кутилиши ва кредитларга бўлган талабнинг ортаётганини билдиради.

(Бошланғич 1-бетда)

Яна бир гап. Бугун «юқори»дан килинган битта кўнғироқ ёки солиқ идорасининг битта пўписаси билан ҳар қандай банк исталган мижозининг ҳисоб-рақамини «музлатиб» қўйишга қодир. Мисоллар ҳам кўп бунга. Ёки бир қатор банк ходимлари томонидан имтиёзли кредитлар ўзлаштириб олингани, нақд пул ўйинлари туфайли миллиардлаб маблағ талон-тағаж қилинган аниқланган эди яқинда. Мана шундай ҳолатлар муттасил содир бўлиб турар экан, банкларга ишончнинг қандайлигини ўзингиз баҳолаб олаверинг бемалол.

Шу муносабат билан биринчи муовин бўлган сенатор «**Банкларимизни ислоҳ қилиш**» керак, деган мазмунда хулоса қилапти.

Банкларимизда эса мижоз учун курашни аввал қандай кўрмаган бўлсак, ҳозир ҳам шундай кўрмаймиз. Ҳар бири муайян соҳа бўйича «ихтисослашиб» олганини ҳисобга олмаганда (*фақат номи*), улар ўртасидаги фарқни ҳам англаб олиш мушкул (*телевидениемизнинг каналларини эслатади-я, ажабо*).

нафас тадбиркорлар, брокерлик фирмалари, маклерлар, қисқаси, ўта тор доира вакиллари машғул қилувчи объект бўлиб қолган. Кенг омма янгилик дастурларидан эрталабки ва кечки котировкаларни ахтармайди. Айрим телеканаллар индексларни экраннинг пастки қисмидаги «шошқалоқ сатрлар»да эълон қилади, лекин уларни камдан-кам одам кузатади.

Ҳолбуки, ривожланган мамлакатларнинг барчасида, «ривожланаётган» мақомдаги мамлакатларнинг аксариятида иқтисодиётнинг капиталлашув даражаси жуда юқори. Ўзини нуфузли ҳисоблаган ва бошқалар ҳам нуфузли ҳисоблашни хоҳлаган ҳар қандай фирма ва компания ўз акцияларини эмиссия қилади (*яъни, акция чиқариб, қимматли қозғошлар бозорига ташлайди ва биржанинг фаол иштирокчисига айланади*).

Диққатга сазовор жиҳати шундаки, мазкур давлатларда пенсия жамғармалари ва қасаба уюшмалари акцияларининг кадри жуда баланд бўлади. Негаки, жамғариб бориладиган маблағ микдори анчайин катта бўлади. Жамғарма раҳбарлари уларни шунчаки сақлаб ўтирмасдан, мудом фойдали томонлар-

Устига-устак, тендерларнинг ҳаммаси ҳам бозор иқтисодиёти талабларига жавоб бермаслигини эсга олиш керак.

Мана шундай қусурлар туфайли жамиятимизда капиталлашувга қизиқиш суст эмасмикин, деган ўйга боради киши беихтиёр. Бошқача айтганда, иқтисодий фаол аҳолининг реал иқтисодий ҳаётдаги иштирокини кен-

кўп гапирамиз, лекин амалда натижа кам бўляпти. «Раҳбар фикри монополияси» иллатидан қутулишимиз ҳам қийин бўляпти. Ўз-ўзидан автомобилсозлар ёдга келади. Шу Асакадаги заводни куриш шартми, деб юборгиси келади одамнинг. У халқ манфаати учун қурилганми ё тор доира фойдасига хизмат қиладими? Нима учун йилдан-йил-

ЁСТИҚ ТИНЧ ВА ПАЛОСНИ ҚЎЯЙЛИК!

Бекор ётган 10 миллиард долларни аслида нималарга тикиш ҳақида ўйлаб кўрдингизми?

Билакс, хорижда кўчада кетаётган валюта айирбошлаш шохобчаларининг қиёсидаёқ банкларнинг кескин рақобатини кўриш мумкин. Бир банкнинг шохобчаси тийиннинг мингдан бирига бўлса ҳам арзонроқ айирбошлаш курсини эълон қилади рақобатчилар сезгунча ўтган вақт давомида мижозини кўпайтириб олади.

Чет элда кўчмас мулк, бирор қимматли техника ёки бизнес учун кредит олоқчи бўлганлар сарсон бўлмайди. Бир-бир финжон қаҳва устида банк ходими билан ҳамма шартлар аниқ-тиниқ келишиб олинади ва ҳаракат бошланиб кетади. Юз миллион кредит сўраб келган мижоздан икки юз миллион сўмлик кафолат талаб этилмайди...

«**Бизда эса**» деган рукни газетхоннинг ижозати билан бўш қолдирамиз...

Ўзбекистонда банкларга ишончсизлик даражасини белгилайдиган сўров ўтказилмайди. Россия мисолида бу микдор аҳолининг чорагини, баъзан ҳатто учдан бир қисмини ташкил этишини кўриш мумкин (*мисол учун манба: <http://creditprosto.ru/news/bankpodmatrac-ilixraniidengi/>*). Бизда шундан кам бўлмаса керак.

Содиқ Сафоев шунинг учун дастлаб банкларни тилга оляпти.

Кейинги камчилигимиз – биржа, акция, дивиденд деган атамалар фақат дарслик ва илмий адабиётларда қолиб кетиб, реал ҳаётимизда деярли ҳеч қандай роль ўйнамайди.

Содиқ Сафоев «**капитал бозорини ривожлантириш**» масаласини бежиз кўтаргани йўқ.

Мана шу сатрларни ўқитганлар орасида сўров ўтказиб, ақалли бир дона акцияси бўлган одамларни топсак, уларни санаш учун ўн та бармоғимизнинг ярми ҳам кифоя қилса керак (*ҳаммаси ортиқча бўлиб қолмаса, албатта*).

Ўзбекистонда биржа фақат ва фақат йирик компаниялар, замон билан ҳам-

га йўналтириб туради. Натижада даромади яна ҳам ошади. Даромади ошгани сайин акциясининг нархи, табиийки, дивиденди ҳам юқорилайверади.

Бизда пенсия жамғармаси нафақага чиққан ташкилотга ўхшайди.

Биз, оддий фуқаролар, бозор иқтисодиётига хос замонавий (*аслида эски, биз учунгина янги*) иқтисодий билим ва кўникмаларга эга эмас эканмиз, банкларимиз, жамғармаларимиз, йирик-йирик саноат корхоналаримиз, биржаларимиз, тегишли вазирлик ва идоралар, таълим муассасалари, оммавий ахборот воситалари бу вазиятни босқичма-босқич ўнглаши мумкин-ку.

Нега бу ишга ҳеч ким қўл урмайди? Санокдаги ташкилотлар замондан орқада қолганми?

Йўқ. Айрим корхона ва ташкилотларни бўлишмаслик, кам бўлса ҳам ўзиникига ўзи эгаллик қилиш ҳисси, янги шерик орттиришга чидамсизлик оқсатади шекилли: акция чиқарадию бегонага улуш бергиси келмай, ҳаммасини «ўз» ва «хос» одамларнинг темир сандиқларига жойлайди.

Баъзан «раҳбар фикри монополияси» панд берса ҳам, ажаб эмас. Номини «очик» ё «ёпик» бўлишидан қатъи назар, кўплаб акционерлик жамиятларида монопол ҳукмронлик ўрнатилган. Яъни, синчиклаб ўрганилса, тахминан бундай схема намоён бўлади: қачонлардир давлатники бўлган корхона замон зайли билан хусусийлаштирилганда, бошлик назорат пакетига етгулигидан ҳам ортик қилиб акция сотиб олган бўлади. Оқибатда бошлиқлигича қолаверган бўлиб чиқади. Бу одамдан на инновация, на ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва на бошқа янгиликни кутасиз. Бундай одамнинг эндиги мақсади битта – корхонани банкрот деб расмийлаштирсано сотишнинг иложи бўлган ҳамма нарса-ни пуллаб, думини тугса.

гайтириш, яъни уни «фақат ижрочи» поғонасидан «иштирокчи-ижрочи», «пайчи-ижрочи» мақомига кўтармасликдан муайян даражада манфаатдор ҳалқалар мавжуд бўлиб, барча салбий жараёнлар ва оқсоқликларга шулар сабабчи эмасмикин!?

Биз токайгача рекламада фақат дори-дармон, ширинлик ё уяли алоқани кўрамиз, ахир? Четдан қараган киши Ўзбекистон аҳолиси ширинлик еб, касалланиб қолгани учун уйда ётиб, ташқи дунё билан фақат уяли телефон орқали алоқа қилаётган одамлардан иборат, деб ўйлайди. Йирик корхоналаримиз йўқдек, катта-катта банкларимиз қолмагандек тутамиз ўзимизни.

Ёки айрим давлатларда бўлганидек, президент фармони чиқсинмики, барча йирик корхоналар акция эмиссия қилсину уларни мажбурий тарзда аҳоли жон бошига сотайлик.

Монополияга қарши кураш ҳақида

га нархлар ошади, нима учун омборда маҳсулот тўла бўлгани ҳолда сунъий тақчиллик ясалиб, «шапка ўйинлари»га имконият яратилади? Афсуски, ижтимоий тармоқларда бу «кўҳна ва навқирон» мавзунинг долзарблиги ҳар куни ўз тасдиғини топишдан тўхтагани йўқ.

«Ёстиқ остидаги» маблағни бизнесга тикиш ҳақида икки оғиз. Тўғри, корхонани расмийлаштириш жараёни анча тезлашиб кетган, бюрократик тўсиқлар ҳам йўқ. Аммо ишлаб чиқариш учун хомашёни хориждан олиб келиш ҳам, ўзимиздан сотиб олиш ҳам чакана иш эмас. Агар тегишли доиралар таркибига кирмасангиз ёхуд ўша доира ичидан фойдага шерикликка бир «танка» топмасангиз, ўзингиз тугул қариндош-уруғ ёстиқлари остидаги маблағларни тикканингиз билан ҳам корхонанинг турган-битгани зарарга айланади. Битта мисол: чорва учун кунжара-ем ишлаб чиқаришни олайлик. Унчалик мураккаб эмас, ускуналари ҳам арзон. Бунинг устига бозорда доим ем қиммат ва талаб юқори (*гўшт нархининг ошиб кетишини ҳам шунга боғлашади*). Эътиборлиси асосий хомашё ҳам ўзимиздан чиқади (*пахтачилик яхши ривожланган эмасми?!*). Аммо ҳамма шароитни тахт қилиб, ускуналар ўрнатиб, бирорта пахта заводига бориб кўринг-чи кунжара учун хомашё сўраб. Ана шунда биласиз бизнес бошлаб қанчалик хатога йўл қўйганингизни.

Янги ишлаб чиқаришга солиқ юки қанчалик оғирлиги борасида айтиб ўтириш ҳам ортикча бўлса керак. Бу, бизнингча, алоҳида мақолага мавзу.

Маблағини ишлаб чиқаришга тикмаётган барчани бирдек айблаб чиқаётган одам ёки мана шу ҳолатлардан бутунлай беҳабар ёки хабари бўлса ҳам масала ечими учун эмас, шунчаки пиар учун гапирган бўлади. Бошқача айтганда, халқни ишонтириш, ўша ёстиқ остида бекор ётган пуллар ҳаракатга келиши учун, аввало раҳбарлардан тортиб катта корчалонларгача ўз ёстиқларининг остини халққа ошқора кўрсата олиши керак.

Ҳурматли сенатор!

Сиз кўп мураккаб масаланинг муҳокамасига дебоча очиб юбордингиз. Агар йўл-йўриги тўғри кўрсатилса, иқтисодий саводхонлик оширилса, зарур шароит ва имкониятлар яратилса, пулни ёстиққа ишониб қўйганлар жон деб бирини икки қилишга рози бўлади. Бу ўринда, «даволагандан, олдини олган афзал», деган азалий ҳақиқат яна буй чўзиб, кўз ўнгимизда намоён бўлади. Бунинг учун раҳбар ходимларнинг иқтисодий саводхонлигини тор манфаат йўлидан умумманфаат векторига буриши, эҳтимолки, ўз қобилигига ўралиб, қотиб қолган айрим мутасаддиларнинг иқтисодий саводхонлигини ошириши ҳам керак бўлади. Албатта, иқтисодиётимиз ёстиқ ё палос остидаги пулга қараб қолгани йўқ, инвестиция келяпти. Лекин ёстиқ ва палосни ҳам энди тинч қўяйлик!

Бу ёзига отни қаттиқроқ қамчилайсиз, деган умиддамиз, мухтарам сенатор!

Бухоро вилояти Олот тумани ҲОКИМЛИГИ ЖАМОАСИ

*Жаннатмонанд юртимизда
истиқомат қилаётган барча онахон
ва опа-сингилларимизни, лобар қизла-
римизни гўзаллик ва нафосат айёми –*

Халқаро

хотин-қизлар кун

муносабати билан чин қалбдан муборакбод этади!

*Бу дунёда ширин ва аҳил, бахтли ҳаёт учун пойдевор
яратаётган ҳам, инсонни инсон, оилани мустаҳкам
оила қиладиган ҳам, севги-муҳаббат, вафо ва садоқат
тимсоли ҳам гўзал ва бетакрор,
қадрдон аёлларимиз ҳисобланади.*

*Сен дарёсан, ўпганини қирғоқ яширар,
Жуфтим бўл, – деб чопганини ҳар тоқ яширар,
Жаннатим – деб қувонмасдан қумлоқ яширар,
Сен барибир муқаддасан,
Муқаддас Аёл!*

*Байрамингиз қутлуғ бўлсин,
муҳтарам аёллар!*

Самарқанд вилояти Каттақўрғон шаҳар ҳокимлиги жамоаси

*Юртимиздаги барча мунис ва
дилбар аёлларимизни, яқинлашиб*

*келаётган гўзаллик ва
нафосат айёми бўлган*

МАРТ —

*Халқаро хотин-қизлар куни
билан самимий муборакбод этади!*

*Баҳор ҳам, аёл ҳам инсон кўнглида, аввало, ҳаётга
муҳаббат, эзгу орзу-интилишлар, меҳр-саховат сингари
бағоят тансиқ, олижаноб туйғуларни уйғотади. Баҳор ва
аёл сўzlари доимо бир-бирига ҳамоҳанг ва уйғундир.*

*Қалби дарё оналар, гўзал ва нафосатли
она-сингилларимизни бу айём билан қутлаб, уларнинг
орзу-умид чаманларида доимо ҳаёт баҳори яшнаб турсин
деймиз! Сизларга сиҳат-саломатлик, бахт ва омад,
хонадонингизга файзу барака тилаймиз!*

*Қимтинасан, астагина кўтарасан бош,
Минг йилликдир кўзингдаги жавдираган ёш,
Гуноҳкорлар мингу битта Сенга тегар тош,
Сен барибир муқаддасан,
Муқаддас аёл!*

*Баҳорнинг
ушбу тароватли
байрами барчангизга
муборак бўлсин!*

ХИТОЙЧА ДИПЛОМАТИЯ ВА «ЮМШОҚ КУЧ»

ёхуд дунёда қудрати тобора ортиб бораётган давлатнинг глобал миссияси нимада?

Замонавий дунё улкан давлатларнинг геосиёсий манфаатлари гирдобиди қолган. Улар турли воситалар ёрдамида мамлакатлар ва минтақаларга ўз таъсирини ёйишга, халқаро аҳамиятга молик масалалар юзасидан ҳал қилувчи позицияни эгаллашга, жаҳондаги сиёсий жараёнларни «бошқариш»га интиломда. Негадиги тушунарли. Ҳеч қайси қудратли давлат гегемонлик кайфиятидан холи эмас. Бу дипломатиянинг олтин қондасидир.

Жаҳон сиёсий саҳнидаги йирик ўйинчиларнинг империалистик амбициялари ортида аслида қандай мақсад яширинган? Қудратли давлатлар Марказий Осиё минтақаси, хусусан, Ўзбекистондаги таъсир доирасини қай йўсинда кенгайтиришга ҳаракат қилмоқда? **«Билим карвони»** нодавлат нотижорат илмий муассасаси раҳбари, халқаро муносабатлар бўйича эксперт, политолог **Фарҳод ТОЛИПОВ** билан суҳбатимиз Хитой Халқ Республикасига бағишланади.

– **Фарҳод Фозилович, Хитой ташқи сиёсатининг ўзига хослиги нимадан иборат?**

– Бу мамлакатни тушуниш қийин. Чунки унинг дунёга муносабати ва дунё ҳақидаги тасаввурлари ўзгача. Масалан, қадимда хитойликлар учун чегара тушунчаси деярли мавжуд бўлмаган. Албатта, улар муайян чегаралар билан ўралган жўроғий ҳудудда яшаётганини яхши англайди. Бирок бу халқ учун азалдан дунё билан уйғунлашиш муҳимроқ. Хитойликлар тасаввур бўйича уларга бундай миссия яратувчи томондан юклатилган. Шу боис Хитой глобал миқёсда сиёсат юритишга, ўз таъсир кучини бутун оламга ёйишга ҳаракат қилмоқда. Ҳарқалай, бу барча улкан давлатларга хос жиҳатдир.

– **Хитойнинг Марказий Осиёга қизиқиши ортида геосиёсий манфаатлар яширинганми?**

– Албатта! Ўзи геосиёсат билан улкан давлатларгина шуғуллана олади. Чунки уларнинг шунга яраша қудрати ва салоҳияти бор. Бугун Хитой АҚШ, Россиядек жаҳондаги йирик мамлакатлар билан бемалол рақобатлашмоқда. Қолаверса, бу мамлакатнинг иқтисодий имкониятлари ҳам кичик эмас. Лекин глобал миссияга эга улкан давлат ҳамиша янги ресурсларга эҳтиёж сезади. Марказий Осиё бу жиҳатдан жуда қулай макондир. Минтақамизда табиий бойликлар бисёр. Серҳосил ерларимиз бор. Бундан ташқари Ўзбекистон ва қолган барча кўшни республикалар азалдан транзит ҳудуд вазифасини ўтаб келган.

– **Хитойнинг Ўзбекистон билан икки ва кўп томонлама муносабатларида қандай муҳим қирраларни ажратиш кўрсатиш мумкин?**

– Бу масалани қуйидаги учта даражада кўриб чиқиш керак, назаримда. Биринчиси – икки томонлама формат. Яъни Ўзбекистон ва Хитой ўртасидаги муносабатлар динамикаси, улар қайси соҳаларни қамраб олаётгани, ҳамкорликнинг умумий тамойиллари, ўзаро келишувлар натижасида нималарга эришилаётганига қараб Хитойнинг ташқи сиёсатига баҳо берса бўлади.

Масалан, сўнгги йилларда Хитой Ўзбекистонга кўплаб инвестициялар киритмоқда. Қизиғи, қарз қандай шартлар асосида берилаётгани жамоатчиликка ошкор этилмайди. Хитойликларнинг талаби шундай. Натижада кўшнилариимиз эҳтиёт-

сизлиги туфайли «қарздорлик қопқони»га тушиб, айрим чегарадош ҳудудларни Хитойга бериб юбориш масаласини кўриб чиқишга борди. Табиийки, бу аҳолининг кескин норозилигини келтириб чиқарган.

– **Худди шундай сценарий бизда ҳам такрорланиши мумкинми?**

– Бу саволга узил-кесил жавоб бериш қийин. Умид қиламанки, кўшнилариимизнинг хатоси бизга ибрат бўлиши шарт. Қолаверса, Ўзбекистонда қарз эвазига қайтарилмаган Хитой билан чегарадош ҳудуднинг ўзи йўқ! Яна бир жиҳат: йирик сармоявий лойиҳалар, масалан, Қамчиқ доводидан ўтган темир йўл қурилишига Ўзбекистон четдан ишчи кучини жалб қилмаган. Бу эса қанчадан-қанча юртдошларимизнинг бандлигини таъминлашга хизмат қилди. Шунга ўхшаш ҳолатлар давлатимиз икки томонлама шартнома ҳамда келишувларни, аввало, миллий манфаатлардан келиб чиқиб, халқона тилда айтганда, сиз ҳам, каюм ҳам куймайдиган қилиб имзолаётганидан далолат беради.

– **Хитой билан алоқамиз кўп томонлама форматда ҳам анча муваффақиятли кечяпти. Шанхай ҳамкорлик ташкилотини эслайлик.**

– Мана бу мен эътибор қаратмоқчи бўлган иккинчи муҳим қиррадир. У Хитой

хоҳлайди. «Дўстлашиш» учун эса Шанхай ҳамкорлик ташкилотидек тинчликпарвар бирлашмадан яхшироғи топилмаса керак. Ушбу тузилманинг фаолиятини диққат билан кузатиб, Хитойнинг геосиёсий мақсадларини тушуниб олиш мумкин.

Мисол келтираман. ШХТ давлат раҳбарларининг ҳар йили бўлиб ўтадиган саммити якунида декларация қабул қилинади. Охириги ҳулосавий ҳужжатларда бир хил мазмундаги матнга дуч келасиз. Бу ШХТ аъзоларининг дунёда битта мамлакат гегемон бўлишига қаршилиги ҳақидаги хабардир. Албатта, глобал яккахукмронликни ҳеч ким ёқламайди. Ўзбекистон ҳам бунга қарши. Бирок кичик мамлакатлар учун гегемонизм ўта долзарб масала эмас. Чунки улар улкан давлатлар иштирокидаги сиёсий ўйинларга жалб қилинмаган. АҚШ билан доимо рақобатлашиб келаётган Хитой учун эса, аксинча, рақибнинг жаҳонда пешқадамлик қилиши фожиа саналади. Шанхай ҳамкорлик ташкилоти декларацияларида учраётган юқоридагидек қарашлар, аввало, расмий Пекиннинг позициясини ифода этади. Бу Хитой ташқи сиёсатидаги яна бир ёрқин қиррадир. Бошқа томондан, мен келтирган мисол ШХТнинг геосиёсий ўлчами мавжудлигидан ҳам далолат беради.

– **Хитойнинг жаҳондаги қудратини оширишга қаратилган яна бир лойиҳа ҳам бор-ку...**

– «Бир макон – бир йўл»ни назарда тутаётгандирсиз?

– **Ҳа.**

– Ҳозирча бу концепция. У халқаро кўламага эга бўлиб, Хитойнинг биз юқорида эслатиб ўтган глобал миссиясини рўёбга чиқариш мақсадида ишлаб чиқилган. «Бир макон – бир йўл»нинг иккита ўлчами мавжуд – денгиз ва қуруқлик. Хитой турли минтақалар, шу жумладан, Марказий Осиё ҳудудидан ўтадиган транспорт йўлакларини қуриб, Фарб ва Якин Шарк ўлкаларига етиб боришни мақсад қилган. Шу аснода дунёдаги энг қудратли давлатлардан бири жаҳоннинг барча нуқталари билан савдо алоқаларини йўлга қўя олади. Ўзбекистон Хитойнинг ушбу глобал концепциясини, сўзсиз, қўллаб-қувватлайди. Сабаби транзит савдо магистраллари иқтисодий ўсими учун катта фойда. «Бир макон – бир йўл» орқали Ўзбекистон янги бозорларга чиқиш имконига эга бўлади. Таъкидлаш керак, бугунги кунга келиб «Бир макон – бир йўл» иқтисодий ва инфратузилмавий концепция доирасидан ўсиб чиқди. Эндиликда унда маданият, таълим каби бошқа элементлар ҳам муҳимлашмоқда.

– **Бу дунё узра «оловли аждаҳо» шарпаси ёпирилаётганини аниқлаётимизми?**

– Жуда унчалик эмас. Лекин Хитойнинг геосиёсий қудрати ва у келтириб чиқари-

ши мумкин бўлган хавф-хатарларга баҳо бераётганда таҳлилчилар шартли равишда икки хил позицияни илгари сурмоқда. Уларнинг бир қисми синофилилар бўлиб, Хитойнинг барча хатти-ҳаракатларини ижобий баҳолайди. Синофоблар эса, аксинча, ҳар қандай улкан давлат ортида таҳдид борлигини эслатиб, Хитой ҳам истисно эмаслигини таъкидлайди. АҚШнинг собиқ давлат котиби, машҳур дипломат Генри Киссенжер дунёда кучлар мувозанатини сақлаш учун иттифоқдошлик алоқаларини йўлга қўйишни таклиф қилган. Ўз даврида бундай тийиб туриш механизми Европада муваффақиятли синовдан ўтказилган. Германиянинг империалистик амбицияларини жиловлаш мақсадида бошқа мамлакатлар альянслар тузгани тарихдан маълум. Бу концепция шу кунгача ҳам эскиргани йўқ.

– **Хитой ташқи сиёсати анча вазмин, баъзан ҳатто жуда юмшоқдек тасаввур уйғотади менда.**

– Аслида ҳам шундай. Хитой ўтган асрда халқаро муносабатлар соҳасида муомалага киритилган «юмшоқ куч» воситасидан жуда унумли фойдаланмоқда. Бу технология геосиёсий мақсадларга реал куч – ҳарбий салоҳиятни ишга солмай туриб ҳам эришиш имконини беради. Шу боис жаҳон амалиётида анча оммалашган.

Йигирма йил олдин Хитойни қоқоқ давлат ҳисоблардик. Ҳозир эса у халқаро стандартларга жавоб берадиган таълим тизимини тақдим этмоқда. Хитой элчихонасига боринг. Виза олиш учун кунлаб навбат кутишингизга тўғри келади. Навбатда турганларнинг аксарияти ёшлар. Улар Хитойда ўқишни хоҳлайди. Нега? Сабаби масофа жиҳатдан Хитой бизга яқин. Қолаверса, жуда кўп олий ўқув юрлари хорижий талабаларнинг бориш-келиш харажатларини қоплайди, бепул ётоқхона беради ва ҳар ойда стипендия тўлайди. Мухими, таълим сифати Европа ва Американинг анча-мунча университетларидан қолишмайди. Хўш, ўғил-қизларимиз Хитойга боргач, биринчи навбатда нима қилади?

– **Хитой тилини ўрганади...**

– Яшанг! Мана сизга «юмшоқ куч».

– **Эҳтимол, Марказий Осиё мамлакатлари бирлашган ҳолда улкан давлатлар билан муносабатларга киришгани маъқулдир?**

– Жуда яхши ва ўринли савол. Мен ҳамиша шу фикрни таъкидлайман. Кўп томонлама форматларга бирлашган ҳолда, катта куч бўлиб қўшилганимиз маъқул. Шунда овозимиз жарангдорроқ эшитилади. Улкан давлатлар олдида хоҳлаймизми-йўқми, барибир заифмиз. Шу нуқтан назардан, геосиёсий тузилмаларда, у Шанхай ҳамкорлик ташкилоти бўладими, МДХ ёки бошқами, Марказий Осиё давлатлари битта блок бўлиб иштирок этса, манфаатларини янада самарали ҳимоя қила олиши мумкин.

Наргиза УМАРОВА
суҳбатлашди.

Жавоҳир

Матназар АБДУЛҲАКИМ

*«Уялинглар! Аёллар билан
Бахslashманглар, қилманглар пойга.
Лекин барча ғалабаларни
Ташланглар уларнинг пойига.*

*Аёлларга кетмон бермангиз,
Аёлларга берманг белкурак.
Аёлларга кўнгил беринглар,
Аёлларга беринглар юрак.*

*Маҳқум қилманг темир-терсаққа
Ҳеч Моҳирўй, ҳеч Турсунойин.
Аёллари эркакшода халқ
Хотинчалиш бўлади доим».*

« Табобатда жийданинг меваси, барги, пўстлоғи, елими ва илдизидан Ибн Синогача ҳам, ундан кейин ҳам баракали фойдаланилган. Ибн Сино сафро ҳайдашда, иссиқдан бўлган йўталда, қусишни тўхтатишда, ичаклар яллиғланиши ва ич кетишининг олдини олишда фойдаланган. Халқ табобатида жийда меваси ва унинг дамламаси болалардаги ич кетиш, нафас йўллари, меъда-ичак хасталиклариди тавсия этилади.

Меваси, барги ва танаси ҳам фойдали ЖИЙДА

Мевасидан олинган доривор препарат яллиғланишга қарши ва буруштирувчи, ични қотириш таъсирига эга. Шунингдек, меъда-ичак касалликларини (*энтероколит, ич кетиш ва бошқалар*) даволаш ҳамда оғиз шиллик пардаси, милк яллиғланиши, томоқ оғриши ва бошқа яллиғланиш касалликлариди оғиз ва томоқни чайиш учун ишлатилади. Илмий тиббиётда камқонлик, тери қазғоқлашишида, бўй ўсмай қолганда қўлланилган.

Тананинг пастки қисмидан, жумладан меъда ва бошқа аъзолардан бошга чиқиб борган ёмон ҳидлар туфайли бошланган бош оғриққа жийда истеъмоли шифо бағишлайди, иссиқ йўтални бартараф этади, меъдага қувват бўлади ва унинг ҳимоялаш қувватини оширади.

Агар хом жийда ейилса, баданинг қайси жойида бўлмасин, рутубатларнинг беўрин равон бўлиши ва шунингдек, ичнинг кетишини тўхтатади. Туйилиб, ун қилингани ейилса ҳам ана шундай таъсир қилади. Сафронинг кўпайиши оқибатида ичакларнинг ички деворида ҳосил бўлган яллиғланишга шифо бўлади, пешобнинг кўп келиши ва сийдик томчилашининг олдини олади. Чақалоқларга жийда талқонини едириш жуда фойдалидир, у болалар мижозига жуда ёқимли ҳисобланади. Бир кунда

жийданинг бир марта ейиш миқдори 50 донадан ошмаслиги лозим.

Жийда гулининг шифобахшлик хусусиятлари: уни ҳидлаш одамга хузур бағишлайди, вужудида қандайдир тетиклик ва ғайрат уйғотиб, юрак ва миёга қувват бағишлайди. Агар ейилса, фалаж ва тортишиш дардига дармон бўлади, мия ва юракни бақувват қилади. Шунингдек, жийда гулини истеъмоли қилиш нафас олиш қийинлиги ва ўпка жароҳатига сихат бағишлайди, тикилмаларни очади, бодларни ҳайдайди, сариқ сув ва сариқ касаллигига ҳамда иситмадан калтирашни даф этади. Жийда гулидан бир кунда бир марта ейиш миқдори 4,5 граммни ташкил қилади.

Жийда барги жароҳат ва яраларга қўйиб боғланса, йиринглатади ва йирингини оқизиш тозалаб, бошқа муолажага ҳожат қолдирмай тузатади. Агар ҳўл барги бўлмаса, курук баргидан фойдаланса ҳам бўлади.

Жийдадан ёғ ҳам олинади. Мана бундай усулда: жийда барги то эзилиб пишгунга қадар ёғда қайнатилади, кейин сузилиб, жийда баргининг қолдиқлари

Жийда мевасининг юмшоқ қисмидан 40 – 67,8 фоиз қанд (*фруктоза, глюкоза ва бошқалар*), органик (*олма ва бошқалар*) кислоталар, витамин С, оқсил, минерал (*кўп миқдорда калий, фосфор ва бошқа элементларнинг тузлари*), 30 фоиз ошловчи ва бошқа моддалар бор.

олиб ташланади. Идишда қолган суюқлик жийда ёғи ҳисобланади. Буни бўғим ва пайларга суртилса, тана аъзоларининг ночор ва нотовонлигига даво бўлади, сочни ўстиради.

Жийда дарахти танаси ва шохларининг ёрилган жойларидан оқиб чиқиб қотиб қолган елимининг кимёвий таркиби четдан келтириладиган араб елимининг таркибига яқин. Шу сабабли жийда дарахтининг елими фармацевтика амалиётида ёғлардан эмульсия тайёрлашда араб елими ўрнида эмульгатор сифатида қўллашга тавсия қилинган.

**Акмал МУҲАММАД,
Марзия СОАТОВА,
доришунослар**

Қутлов

Наманган вилояти «Агро пилла» масъулияти чекланган Жамияти Жамоаси

Барча опа-сингиллар, азиз ва мўътабар аёлларни, муҳтарама онахонларимизни гўзал байрам — 8 март билан муборакбод этади.

Умр йўлларимизда қандай оғир синов ва машаққатлар дуч келмасин, уларни енгиб ўттинда руҳимизни кўтариб, кучимизга — куч, зайратимизга — зайрат қўшадиган инсонлар, ҳеч шубҳасиз, дунёдаги энг мўътабар зотлар, қалби дарё аёллардир. Сизларга сизат-саломатлик, хонадонингизга тинчлик ва файзу барака тилаймиз. Мудом толеингиз баланд, ризқу насибангиз зиёда бўлсин!

*Кимдир бир юмушдан юзини бурди,
Кимдир ваъда берди, кимдир ўй сурди.
Аёлга эҳтиром навбати етгач,
Ҳамма бирданига оёққа турди...*

**Байрам
муборак бўлсин!**

Наманган вилояти Тўрақўрғон тумани ҲОКИМЛИГИ ЖАМОАСИ

**Юртимизнинг барча азиз ва мўътабар
аёллари, дилбар хотин-қизларни
баҳорнинг ардоқли байрами бўлмиш**

**8 март – Халқаро
ХОТИН-ҚИЗЛАР КУНИ**

муносабати билан самимий табиклайди!

Бу қутлуғ айём жамиятимизда аёл зотини
улуғлаш, юрагимиздаги энг юксак, ардоқли
туйғуларни ифода қилиш учун бизга янги
бир имкон бериб, уларнинг қадр-
қимматини ҳамisha жойига қўйишга яна
бир бор даъват этади. Сизларга узоқ умр,
сиҳат-саломатлик, бахт ва омадлар
тилаймиз, азиз аёллар!

*Аёлга бахт беринг, саодат беринг,
Тог қимирлаб, тошлар сўзга кирса-да,
Аёлга бахт беринг, саодат беринг, –
Олтмишга кирса-да, юзга кирса-да.*

Байрам муборак бўлсин!

**OILA
DAVRASIDA**
Ijtimoiy-siyosiy, ma'naviy-ma'rifiy gazeta

«Оила даврасида» газетаси
таҳририяти» масъулияти
чекланган жамияти

МУАССИСЛАР:

Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси Кенгаши;
Ўзбекистон ёшлар иттифоқи марказий кенгаши;
«Ўзбектелеком» акциядорлик компанияси;
«Ўзбекистон почтаси» акциядорлик жамияти;
«Матбуот тарқатувчи» акциядорлик компанияси;
Акциядорлик тижорат «Алоқабанк».

Газетада интернет материалларидан ҳам фойдаланилган.
Газета 2012 йил 20 апрелда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0814-рақам билан рўйхатга олинган.
«Шарк» нашриёт-мағбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди.
Босмахона манзили: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси, 41.

Бош муҳаррир

**Ҳусниддин
БЕРДИЕВ**

Таҳририят манзили:

Тошкент шаҳри, 100000. Амир Темур 1-тор кўчаси, 2-уй.
Тел/факс: 234-83-45. E-mail: info@od-press.uz

Газета таҳририят компютерида терилди ва саҳифаланди.

Буюртма: Г-327
ISSN 2181-6190
Обуна индекси — 193
Адади: 1 284 нусха.
Нархи: келишув асосида.
Қоғоз бичими А-3, ҳажми 2 босма табоқ.
Оффсет усулида босилган.

Чоп этишга топширилди: 20:00

